

College Onderhandelingen 9 mei 2026

Ruimtelijk Ontwikkelperspectief

Keuzes uit onderhandelingsdossier:

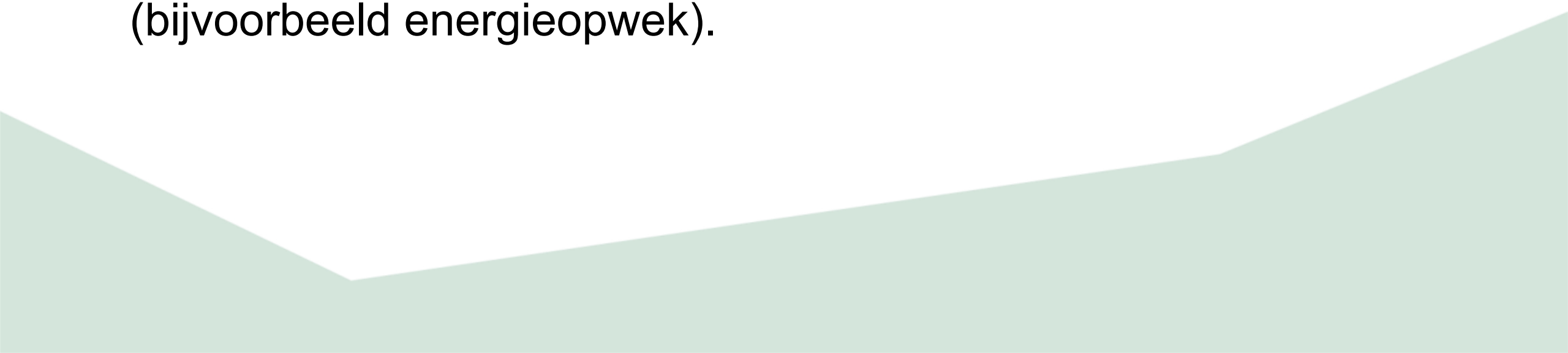
U wordt in de komende periode voor veel keuzes gesteld, bijvoorbeeld:

- Wilt u nog vasthouden aan de ambitie om in 2035 energieneutraal te zijn?
- Welke kaders geeft u mee aan de zoekgebieden voor de energieopwek, -opslag en -infrastructuur? In hoeverre bent u bereid om specifieke gebieden aan te wijzen voor zonneparken en windmolens?
- Hoe zorgt u ervoor dat onze belangen in de transitie in de landbouw geborgd blijven?
- In hoeverre wilt u agrariërs de ruimte geven om andere verdienmodellen te ontwikkelen?
- Welke kwaliteiten wilt u behouden en versterken door ze in het ruimtelijk ontwikkelperspectief als uitgangspunt te nemen?
- In hoeverre laat u de Drachtster schaalsprong de verantwoordelijkheid zijn van Smallerland of

kiest u voor een gezamenlijke benadering van deze zone?

- Welke mate van risico op wateroverlast en droogte vindt u acceptabel en welke ambitie heeft u om deze risico's te verminderen?
- Welke kwantitatieve ambitie heeft u voor woningbouw? En welke kwalitatieve ambitie heeft u voor woningbouw?
- In hoeverre wilt u – naast nieuwbouw – ook andere mogelijkheden verkennen om de druk op woningmarkt te verlichten?
- Welke positie wilt u als plattelandsgemeente innemen binnen de regionale woonopgaven en in hoeverre bent u bereid om ons te specialiseren in bepaalde woonfuncties of doelgroepen, zodat onze bijdrage zowel realistisch is voor onze schaal en identiteit als betekenisvol binnen de regionale samenwerking?

Aanleiding: niet alles kan overal

- Grote opgaven (wonen, energie, natuur, landbouw, klimaat) vragen allemaal ruimte.
 - De beschikbare ruimte is beperkt en al in gebruik.
 - Zonder keuzes ontstaat versnippering en verlies van kwaliteit.
 - Als we niet zelf kiezen, worden keuzes voor ons gemaakt (bijvoorbeeld energieopwek).
-

Regie en samenhang

- Veel van de keuzes die u zijn voorgelegd in het onderhandelingsdossier, hebben ruimtelijke implicaties.
- Om regie te houden op de kwaliteit van de ruimte moeten deze ruimtelijke implicaties in samenhang worden bekeken.
- Keuzes voor bijvoorbeeld landbouw of natuur hoeven elkaar niet in de weg te staan en kunnen elkaar juist versterken als we dat op een goede manier doen.

➤ Daarom: een Ruimtelijk Ontwikkelperspectief

Inspiratie: Smallerland

Ruimtelijk Ontwikkelperspectief Smallerland 2040

Waarom een ROP?

- Vertaling van de Omgevingsvisie naar concrete ruimtelijke keuzes.
 - Richting geven: wat doen we waar – en wat niet, en hoe?
 - Kader voor college en organisatie bij ruimtelijke afwegingen.
 - Basis voor kaartbeeld en vervolg in Omgevingsvisie/Omgevingsplan.
-

Proces tot nu toe:

- Start: informele werksessie met B&W
- Ruimte vraag opgehaald (hoeveel ha's per opgave)
 - Conclusie: niet een kwantitatief maar vooral kwalitatief vraagstuk
 - Dus nog een aantal keuzes te maken over kwaliteit
- Werksessie met de raad, oktober '25
- Discussienota opgesteld.
- Raad geeft discussienota terug aan agendacommissie.

Wat vinden we kwaliteit?

- Positionering t.o.v. regio: Heerenveen en Smallingerland kiezen voor groei en schaal. Opsterland kan zich onderscheiden door te kiezen voor kwaliteit en balans.
- Opsterland kiest niet voor schaalsprong, maar voor kwaliteitssprong.
- Keuze voor kwaliteit = keuze voor gezondheid, kwaliteit van landschap, leefbaarheid en mienskip?
- Elke nieuwe ontwikkeling moet bijdragen aan deze kwaliteit.

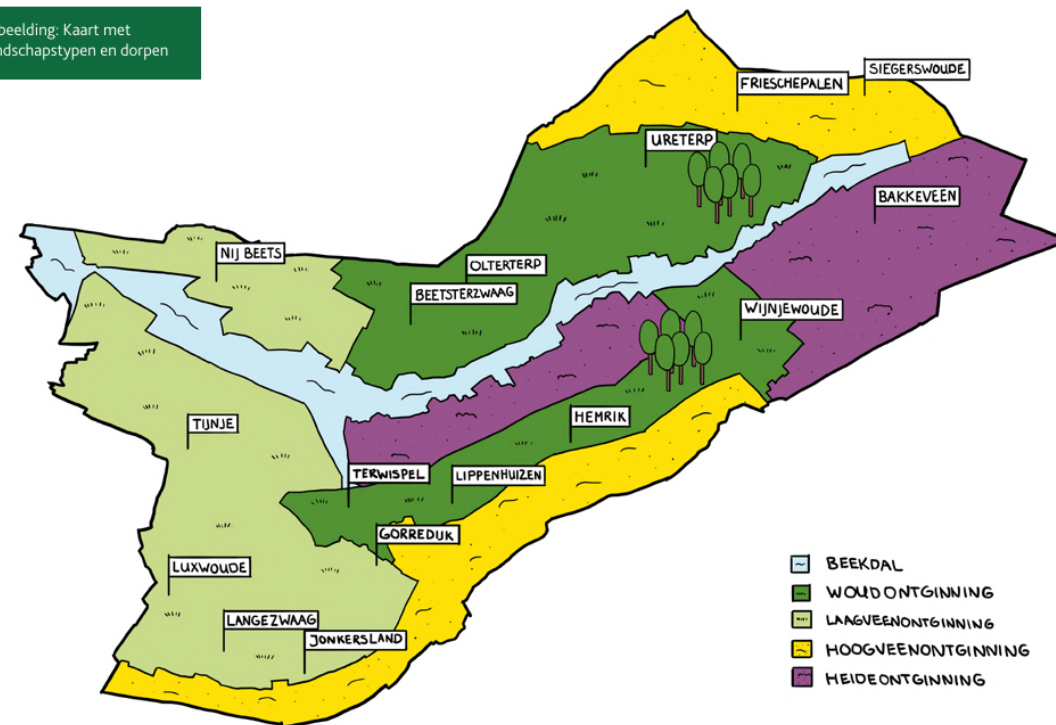
Gebiedslogica

- Verschillende landschapstypen (zand, veen, klei/beekdalen, bos/coulissen).
 - Verschillende kansen en beperkingen per gebied.
 - Water en bodem zijn leidend voor ruimtelijke keuzes.
 - Niet elke functie past overal.
-

Gebieden Opsterland

Afbeelding: Kaart met
landschapstypen en dorpen

- Het effect van keuzes kan per gebied verschillen!

Concluderend

- Wilt u regie voeren op de kwaliteit en de samenhang van ruimtelijke keuzes door middel van een ROP?
- Keuze voor kwaliteit = keuze voor gezondheid, kwaliteit van landschap, leefbaarheid en mienskip?
- Wilt met de raad in gesprek over welke kwaliteiten u wilt behouden en versterken door ze in het ruimtelijk ontwikkelperspectief als uitgangspunt te nemen?
- Wilt u de raad al een inhoudelijke voorzet geven?

Praatplaten